

"Sonce je najlepše ponoči ko ga ni"

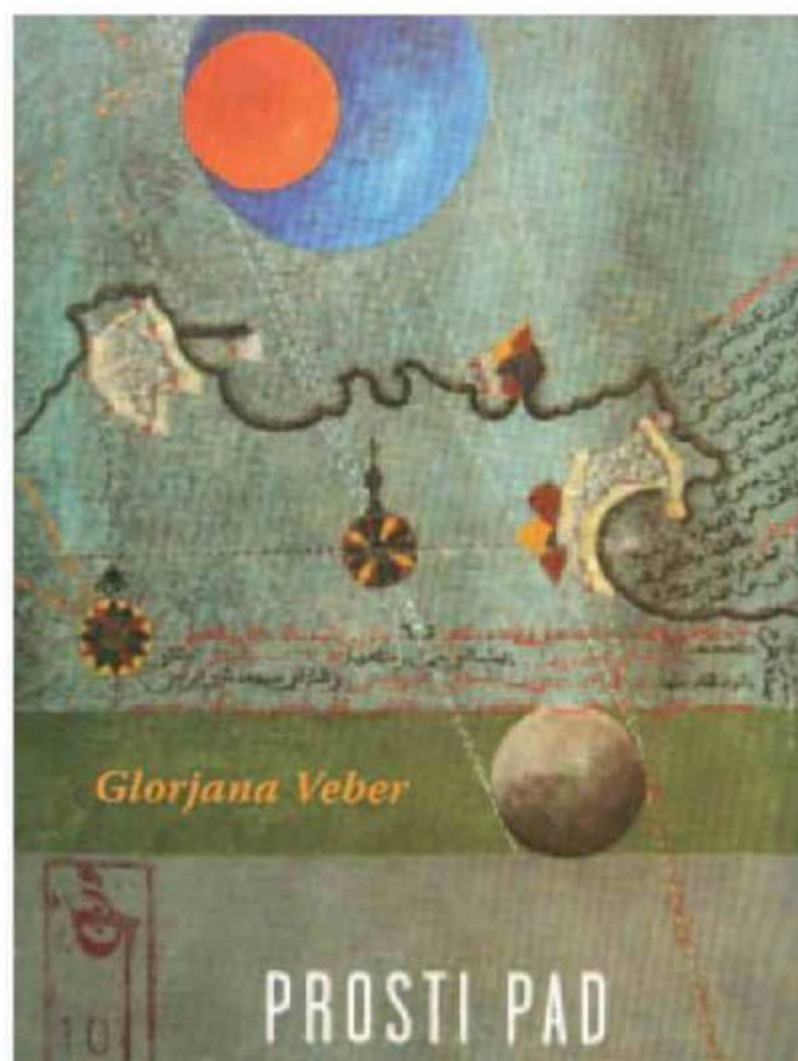
Glorjana Veber: Prosti pad

ZORAN PEVEC

Struktura suverenosti je v čisti formi odnosa, ki je jezik, piše Agamben, in struktura pesniškega generiranja smisla je v skladni povezanosti med besedo in podobjem, ki ga ustvarja konstrukcija verzne namenskosti. Projekcija pesmi **Glorjane Veber** je z naslovom na poti k tlom, a s pesmimi meri v poetske višave. Kaj je torej reprezentativni diskurz te poezije, ki nam pove, da pesmi med prostim padom ne obvisijo nekje vmes?

Bralec najprej vstopi v to poezijo z Imenom. In dobro vemo, da brez imena ni sveta. Horizont smisla se začne s pravzaprav grozljivimi sanjami o izgubi imena in s tem vsega, kar je povezano s tubitjo. Živimo v svetu izpraznjenih možnosti, so tu le še kaži-poti brez naslovov ... Uvodni angažma je vsekakor odraz današnjega časa brez občutkov, s tesnobo v sebi. Takšno upovedovanje bi bralca morda lahko navedlo na obup brez izhoda, a vse kaže, da Glorjanina pesnica večinoma ni patetična, jokava zasledovalka (tu)biti, temveč z ostrim in neuklonljivim jezikom/besedo zareže v sredico, do absolutnega pride skozi prisotno, čeprav vemo, da je vse le sled, tudi z imenom očeta, ki tokrat ni v psihoanalitični simbolni konotaciji, temveč v ljubem Bachelardovem predalu, kjer ima vsaka stvar svoj spomin. Črka je zdaj vesolje in vsaka beseda je del "ozvezdja" s pomenskim ozadjem, z "asociacijo besed z idealno težo". Prosti pad je kontaminiran s časom in prostorom ter z življenjskimi izkušnjami, ki so kdaj ironizirane, ko v "mrliško vežico na Žalah pripeljejo boga / točno ob štirih / se tudi duhovnik obesi".

Angažirano delujejo utrinki, ki nas spominjajo na trpkosti tega sveta, ko ljudje "zmrzujejo", ne da bi to koga sploh zanimalo, ko "slava pokoplje" mehiške rudarje bolj kot takrat, ko so bili ujeti globoko pod zemljo. Na trenutke se zazdi, da je lirski subjekt malo preveč zaskrbljen za ta svet in njegovo usodo, za "bistvo", h kateremu pride tudi z vprašanjem "Kaj se ti je zgodilo" - a vendar, a vendar z dobrimi obrati, s trdno neizprosnostjo do različnih realitet ne utripa zgolj v tubitni brezizhodni stiski.

Center za slovensko književnost, Aleph, Ljubljana, 2013

Pesmi dobro prehajajo iz enega plana v drugega, jaz kroži okoli ene misli in ob tem že vzpostavlja nove smisle. Avtorefleksivno sebstvo ima pri roki "Knjige literarne revije časopise flajerje" in kronotop, znotraj katerega se spreminjajo železniške postaje na poti domov "Ljubljana Laško Celje" z "odmevi korakov" iz otroštva in z "grobovi", kjer vztrajajo imena znanih književnikov, kot so Eliot, Pound, Majakovski. Odmev ima spomin, a je vse drugače - spreminja se On/a, okolje pa ostaja, kot je bilo.

"Draga pesnica" išče identiteto v "izpiti pesmi do dna" in tudi zato ta poezija ni polovičarska, seveda tudi ne v "ženski", ki ima in išče svoje "Jaze", ki se "giblje s hitrostjo dejanj / in se pri tem nikoli ne zmoti". Se kdaj zmoti njena poezija? Za prvenec bi vsekakor upravičeno pričakovali, da večkrat, a pesniški označevalec neverjetno velikokrat dobro izumi izraz za idealni označevalec. "V tem žaru živi kaplja" minimalizma, okrog katere se vrtil bit bivajočega z molkom vesolja in z besedo pesmi, ki nam kaže svet, v katerem "nihče ni umrl, so pa vsi po malem mrtvi". In da-Jaz/Ti, On/Drugi, Tujec/Domačin, tubit in prašanje o Njej/Njem, Zdaj/Kdaj, Mestu/Mostu, protestnik, pesnik in kip so na svojem mestu in trdno stojijo, so zasidrani v razumevanju drugega in sebe, v anticipaciji drugačnega sveta in v angažirani besedi proti otopelosti vsakdana. Vse z odprto govorico, ki ve, da je "Sonce najlepše ponoči ko ga ni", pesem pa v knjigi, ko je. Za zdaj kaže, da je tako tudi s poezijo **Glorjane Veber**.